

Tiedonhankinnan opetusta etäopiskelijoille

Paula Kangasniemi
Informaatikko
Lapin yliopisto

Sisältö

- ❖ LaYn tiedonhankinnan kurssit
- ❖ Etä- tai aikuisopiskelijan profiili
- ❖ Etäopiskelijan tukeminen, monentasoinen tukimateriaali
- ❖ Palautetta kursseilta
- ❖ Haasteita

LaY:n tiedonhankinnan kurssit

---

1. Tietoluotain 0,5 op
  - ❖ 1. vuoden opiskelijat
  - ❖ Tiedonhankinnan perusteet
  - ❖ Juolukka, YSA, Arto, Nelli
2. Tieteellinen tiedonhankinta 2 op
  - ❖ 2. tai 3. vuosi, kandintutkielma
  - ❖ Systemaattinen aiheenmukainen tiedonhaku
  - ❖ Pakollinen 3/4 tiedekunnasta
  - ❖ 4 kurssia/v, 80-150 op./kurssi
3. Graduluotain
  - ❖ Pienryhmäohjaus gradun aiheeseen liittyen
4. Tutkimusluotain

Etä-/aikuisopiskelijat

- ❖ Avoimen yo:n opiskelijat
  - ❖ Erilliset kurssit, esim. Lapin kesäyliopisto ja Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto (1-2 kurssia/vuosi)
  - ❖ Yksittäiset avoimen opiskelijat perusopiskelijoiden joukossa (3-5/kurssi)
- ❖ Perusopiskelijana työelämän ohella (??)
- ❖ Maisterikoulut
  - ❖ Esim. 2010 eMBA, 15 opiskelijaa: hotellinjohtajia, markkinointijohtajia, konsultteja...

Verkkokurssi vai lähiopetus?

- ❖ Oppimistyyliä kullakin erilaiset
  - ❖ Auditiivinen, visuaalinen ja kinesteettinen
  - ❖ Kaikki eivät selviä omatoimisesti verkossa
- ❖ Perusopiskelijoilla aina mahdollisuus osallistua lähiopetukseen
- ❖ Kurssi jaettu viiteen osaan, joista kunkin voi suorittaa joko lähi tai verkko
- ❖ Kurssi toteutetaan 4/vuosi, mahdollisuus jatkaa kurssia seuraavalla kurssilla

Joustavuus etäopiskelijoilla

- ❖ Etä- ja aikuisopiskelijoille sama kurssi kuin perusopiskelijoille
  - ❖ Lapissa etäisyydet 100 - 500 km
  - ❖ Vaikeuksia usein enemmän kuin perusopiskelijoilla
    - ❖ useita järjestelmiä, tietotekniset ongelmat
  - ❖ Lähiohjauksen tarve toteutettava muilla keinoin

Samana verkkokurssi + monentasoinen tukimateriaali

Kaikille

1. Tiedonhankinnan verkko-oppaat
Perinteinen kurssimateriaali, vähän päivitystä
2. Verkkotestit optimassa
3. Tietokantakohtaiset pikaoppaat
Aikuis- ja etäopiskelijoille
4. Online-luennot, LearnLinc
5. Online-harjoitukset, LearnLinc
6. Nauhoitetut luennot ja harjoitukset
7. Nauhoitetut tietokantakohtaiset oppaat (Camtasia Studio)

Verkkotestit

Oman oppimisen harjoitteluun

- ❖ Antaa opiskelijalle mahdollisuuden testata omia taitojaan
- ❖ Mahdollisuus tehdä tehtävä useamman kerran
- ❖ Palaute ohjaa eteenpäin
- ❖ Vaativaa keksiä hyviä kysymyksiä asioista, joita haluaisi opiskelijoiden oppivan
- ❖ Tieteenalakohtaiset testit, paljon päivitystä!

Tietokantakohtaiset pikaoppaat

- ❖ Helposti aukeavia
- ❖ Jatkuva päivitys
  - ❖ helposti päivitettäviä, 2010 päivitetty 8/24
  - ❖ FrontPage > Paint > Adobe Photoshop
- ❖ Koottu keskeiset asiat lyhyeen muotoon
  - ❖ Tullut vain vähän palautetta
  - ❖ Minkälaista oppijaa auttavat?
  - ❖ Ehkä parhaat kertaukseen
- ❖ Miten käyttö tiedonhaun rinnalla onnistuu
- ❖ Tulostettavuus ja selkeys kärsivät

Online-harjoitukset

Online-luennot LearnLinc

- ❖ PowerPoint etukäteen, opiskelijat ehtivät halutessaan tulostaa
- ❖ Aikataulutukset, aktivoinnit/kysymykset, tauot

Online-harjoitukset

- ❖ Huolellinen etukäteissuunnittelu ratkaisevaa
- ❖ Opiskelijoiden tutkimusaiheet etukäteen
- ❖ Valmistelu: hakusanat/asiasanat ja muutama mallihakulause etukäteen word-dokumentti
- ❖ Kunkin aihe käsitellään erikseen, aikataulut

NAUHOITUS ja word-esimerkit optimaan

- ❖ Poissaolijoille ja kertausta varten
- ❖ Näitä kysytään ja käytetään

Nauhoitetut tietokantaoppaat

- ❖ Toteutettu CamtasiaStudio -ohjelmalla
- ❖ Lyhyitä > nopea kuunnella
- ❖ Päivitettävyyys
- ❖ Liika kriittisyys pois
- ❖ Voisiko näitä käyttää myös lähiopetuksen tukena?

Oppimistyyli

Erilaiset oppijat: vaihtoehtoiset tavat oppia!

a. Audiitiivinen

- ❖ Lähiopetus tai LearnLinc (PowerPoint lähetetty etukäteen) tai henkilökohtainen ohjaus
- ❖ Nauhoitetut oppaat
Ensin kuuleminen, uudet asiat kuulemalla ja sitten näkeminen

b. Visuaalinen

- ❖ Tietokantakohtaiset pikaoppaat, kuvat hakuruuduista
Ensin näkemällä kokonaiskuva

c. Kinesteettinen

- ❖ Verkkotestit, *tekemällä oppiminen*
- ❖ Tietotekniset ongelmat voivat jäädä päällimmäisiksi kokemuksiksi
- ❖ Osallistuja, tarkkailija, päättelijä, toteuttaja

Palautetta

38-vuotias erityisopettaja

- ❖ Perusopiskelija, työn ohella
- ❖ Auditiivinen 12, visuaalinen 1, kinesteettinen 1
- ❖ Ongelmia esim. hakulauseiden kopiointi
- ❖ Tietokantakohtaiset pikaoppaat eivät etene järjestyksessä, liikaa asiaa
- ❖ Erityisesti nauhoitetut oppaat hyviä
- ❖ Henkilökohtainen ohjaus tärkeää
  - ❖ Korkea kynnyks kysyä henkilökohtaista ohjausta

Palautetta

47-vuotias markkinointijohtaja, tunturihiihtokeskus

- ❖ Maisteriohjelma työn ohella
- ❖ Ei päässyt mukaan LearnLinc-luennolle
- ❖ ” Nauhoitettu luento avasi monta asiaa. Kelasin nauhaa läpi, joitakin kohtia useamman kerran ”
- ❖ Kalvoista ja nauhoitetuista oppaista oli apua vasta luennon jälkeen
- ❖ ” Suurin ongelmani oli hahmottaa kuinka paljon asiaa on tarjolla ja kuinka monesta paikasta sitä pitää osata etsiä. Sekä se, mistä lähteä etsimään, koska asia ei olekaan ihan yksiselitteinen ”

Palautetta

Perusopiskelija

- ❖ ” Mielestäni nauhoitetut oppaat on oiva apuväline jos on rajoittunut käyttämään näköaistia tai lukeminen tuottaa muuten vaikeuksia esim. lukihäiriö.

Itselläni painottuvat näkö- ja kuuloaistiin perustuvat oppimismenetelmät, joten omaksuin ohjeistuksen verrattain helposti.

Aikaa säästyy verrattuna siihen, että rupeaisin itse noita samoja asioita selvittämään.”

Haasteita!

---

1. Monta erilaista järjestelmää
2. Ohjeiden pirstaleisuus
3. Päivitettävyys
  - ❖ Paljon verkkotestejä, haastavaa keksiä kysymyksiä
  - ❖ Käyttöliittymien jatkuva muuttuminen
  - ❖ Nauhoitettujen oppaiden itsekritiikki
4. Pikaoppaiden tulostettavuus, käyttö tietokanojen rinnalla